

1. Mugikortasuna Europar Batasunean

1.1. Arrakastarako gakoak	19
1.2. Zure mugikortasun-plana	20
1.3. Kanpora atera aurretik behar den dokumentazioa	24
1.4. Zure eskubideak	26
1.5. Bizi-leku eskubidea	31
1.6. Brexita	33
1.7. Zure eskubideak defendatzea eta konponketa lortzea	34
1.8. Osasuna	35
1.9. Zer egin dezake EBk zure alde?	37
1.10. Aukerak eta lorpenak	38
1.10. A. Muga gutxiago, aukera gehiago	38
1.10. B. Atzerrian ikasteko	39
1.10. C. Europa berdeagoa	39
1.10. D. Euroak poltsikoan	39
1.10. E. Aukera berdintasuna	40
1.10. F. Enplegua eta hazkundera	40
1.10. G. Askatasuna, segurtasuna eta justizia guztiontzat	41
1.10. H. Toki bat Europar Batasunean	42
1.10. I. Kontinente oso bat	42

Laburpena

Zure **mugikortasun-esperientziak arrakasta izan dezan**, beharrezkoa da zure mugikortasun-plana ondo diseinatzea, eta atera orduko ahalik eta informazio gehien bilduta izan behar duzu. Beharrezko izango duzu, zalantzarik gabe.

- Jarraitu urratsez urrats Mugikortasun Planari. Zure lehentasunak agerian utziko dituzu, eta planifikazio egokia egin.
- Mugikortasun Planean ezusteak ere gerta dakizkizuke. Izan prest beti ihes egiteko plan bat.
- Aldean daramazunarekin abiatu ahal zara; dena den, eta ezustekorik ez izateko, planifikatu ondo zure bidaia.
- Aztertu ondo zure eskubideak zeintzuk diren (baita zure betebeharrak ere) atzerrira ateratzen zarenean eta ikasi horiek defendatzen.
- Egin kasu gomendio eta aholkuei, prestatu dokumentazioa eta ez ahaztu Europako Osasun Txartela.

1. Mugikortasuna Europar Batasunean

1.1. ARRAKASTARAKO GAKOAK

Zure **mugikortasun-esperientziak** (dela lanerako, dela ikasteko, dela, besterik gabe, hizkuntza bat ikasteko) **arrakasta izan dezan**, lau gako dira funtsezkoak:

1- Zure erabakitasuna

Nahi izatea ahal izatea da. Erabakitasuna baduzu eta arrakasta izan nahi baduzu, ezerk ez zaitu geratuko, eta ziur egon arrakasta izango duzuna. Baina norberaren erabakia izan behar du, ez beste batzuek behartuta hartua, ez eta, ahal izanez gero, egoerak bultzatua ere.

2- Zure gaitasunak

Atzerriko herrialde batera zoaz, eta han beste hizkuntza bat hitz egiten dute, beste ohitura batzuk dituzte... Zeure onena atera beharko duzu, eta, gainera, ikuspegia zabaldu, eskemak apurtu eta ausarta izan.

3- Zure prestakuntza

Ez gara ari zure emaitza akademikoei buruz, eta ez duzu astrofisikako titulazio bat behar atzerrira ateratzeko, baina lanposturako beharrezkoa den prestakuntza izan beharko duzu, edo zure ikasketak hasteko behar dena.

4- Atzerriko hizkuntzak jakitea

Joaten zaren herrialdeko hizkuntza jakitea funtsezkoa da, han moldatzeko eta aurrera egin ahal izateko. Ingelesa jakitea oso baliagarria izango da, eta, sarritan, hizkuntza

horretan ikasteko edo lan egiteko aukera ere izango duzu, baina, azkenean, herrialde hartako hizkuntza ikasi eta hizkuntza hartan moldatzen ikasi beharko duzu.

1.2. ZURE MUGIKORTASUN PLANA

Mugikortasuna norberaren erabaki bat da, prestakuntza-maila ertain-altua eskatzen duena eta hizkuntza-maila altua. Argi daukazu? Hala bada, zure mugikortasun-esperientzia urratsez urrats planifikatzea gomendatzen dizugu, ezusteko-rik izan ez dezazun. Horretarako, 8 urratseko plan bat prestatu dizugu:

1- Zein da buruan duzun mugikortasun-esperientziaren asmoa?

Joateko erabakia hartu aurretik, galdera batzuei erantzun behar diezu: argi daukazu?, erabaki pertsonala da, zeurea? Hala bada, zein da zure asmoa: bidaia-tzea, mundua ezagutzea, atzerrira betiko joatea, prestakuntza jasotzea edo, besterik gabe, bizirautea? Bestetik, noiz eta nora joan nahi duzu? Kasuan kasuko herrialdeko hizkuntza kontuan hartu behar duzu, eta noiz joan nahi duzun jakin, egonaldian ahalik eta gehien aurreztu nahiko bazenu.

2- Lan-merkatua

Ba al dakizu joan nahi duzun herrialdeak zure zerbitzuak behar dituen? Ba al dakizu zure lanbidea edo prestakuntza baliagarriak diren herrialde horretan arazorik gabe jarduteko? Badakizu zeintzuk diren sektore ekonomikorik pisutsuenak? Ba al dakizu zein izapide exijituko dizuten lan-merkatu horretan sartzeko?

Horretarako, Enplegua atalean aurkituko dituzun **Euresen, SEPEren edo Kanpo Ministerioaren webguneak** kontsultatu ahal izango dituzu.

3- Marka pertsonala

Beste herrialde batean lan egin edo ikasi nahi baduzu, zure marka pertsonala prestatu behar duzu, hau da, **zure burua saldu eta ikusgarri bilakatu**. Zure **CVa pres-**

tatu behar duzu, bai eta zoazen herrialdean eskatzen duten **dokumentazioa** ere. Gizarte-**sareak** egokitu itzazu eta are **komunikatzeko modua** ere (mugikorra, tablet-a eta abar). Prestatu, era berean, Skype edo Google kontu bat ere, Hangoutsen erabili ahal izateko, bai lana hemendik bilatzeko, bai kanpoan zaudenean komunkatu ahal izateko.

4- Presta ezazu zure burua

Argi dago: bazoaz. Baina behar bezain ondo moldatzen zara herrialde horretako hizkuntzan? Bertako kultura ezagutzen duzu? Exijitutako ezagutza tekniko guztiak dituzu? Jar zaitez abian. Egizu **hizkuntza-mailaren azterketa bat**, zer behar duzun egiaztatzeko. Informa zaitez bidaiari buruz, kulturari buruz eta han aurkituko duzunari buruz, eta presta ezazu behar den guztia, zure **ikasketak baliozkotzeko edo homologatzeko**, zerbait falta baduzu, sasoiz prestatzeko moduan egon zaitezen.

Aholku bat: begira itzazu zoazen lekuko lan-eskaintzak. Horrela, zein baldintza eskatzen dituzten ikusi ahal izango duzu, eta betetzen dituzun ala ez konprobatu ahal izango duzu.

5- Kontuak egin

Badakizu zenbat diru behar duzun? Kalkulatu behar duzu alokairuan egoteko fidantza eskatuko dizuten, ibilgailu beharko duzun edo garraio-bonoak eta zein den kostua eta zenbat denbora emango duzun kontratua izan arte. Hori guztiori kontuan hartuta, zure burua planifikatu beharko duzu, **3 hiletik 6 hilera diru-sarrerarik gabe egon ahal izateko**.

6- Laguntzarik behar?

Euskal Herriko eta Espainiako herritarren komunitatea nahiko handia da dagoeneko hainbat hiritan. Dagoeneko komunitateak osatzen ari dira Londresen, Berlinen, Vienan edo Pragan. Komenigarria izango zaizu horiek zure kontaktu-sarean txertatzea. Spaniards edo Erasmus foroak oso baliagarriak izango zaizkizu informazioa eta laguntza eskuratzeko.

Laguntza-sareak atzerrian

- **Internations**

Bere foro eta taldeetan **aholkuak trukatu** ahal izango dituzu dagoeneko **atzerrian dauden pertsonekin** nahiz oraindik beren bidaia egin ez dutenekin, baita lan-munduekin loturiko informazioa bilatu ere.

www.internations.org/

- **Expat.com**

Atzerriaritutako pertsonen sare soziala da, erbestean bizi direnen plataforma bat; milioi bat eta zazpiehun mila pertsona daude bertan izena emanda. Lana, jarduerak, estatua, profesionalak, eta abar.

<http://www.expat.com/es/>

- **Strategic project Scotland**

Eskozian bizi diren (eta lana lortu edo duten lana hobetu nahi duten) espainiar gazteentzako doako zerbitzuak eskaintzen ditu.

<https://juventudgijon.wordpress.com/2015/03/28/strategic-project-escocia-orientacion-laboral-en-escocia-para-jovenes-espanoles/>

- **Just landed**

Mundu osoan barrena erbesteraturik dauden pertsonak lotzen ditu. Gidak herrialdeka, foroak erkidegoka, lan-baliabideak eta abar. Lekualdatzeko laguntza aparta.

<https://www.justlanded.com/espanol>

Atzerrian laguntza jasotzeko komunitateei buruzko informazio gehiago helbide honetan: <http://www.cext.es/> eta Kanpoan den Euskal Komunitatea helbidean:

http://www.lehendakaritza.ejgv.euskadi.net/r48-contcvpv/es/contenidos/informacion/v2_presentacion/es_colectiv/presentacion_colectividades.html

Badira informazio-, orientazio- eta laguntza-erreferentzia diren taldeak eta komunitateak ere sare sozialetan, Europako beste herrialde batean bizi-esperientzia bat hastea pentsatzen ari diren pertsonentzat.

Españoles en París: <https://www.facebook.com/groups/5220964645/?fref=ts>

Españoles en Oslo: <https://www.facebook.com/groups/espaniolesenoslo/?fref=ts>

Españoles en los Países Bajos:

<https://www.facebook.com/groups/111866592275537/?fref=ts>

Inmigrantes españoles en Suecia:

<https://www.facebook.com/groups/457644117656636/?fref=ts> etc.

Erresuma Batua

Españoles en Londres: <https://www.facebook.com/groups/Espanoles.Londres/>

Españoles en Bristol UK: <https://www.facebook.com/groups/4224085277/?fref=ts>

Españoles en Brighton: <https://www.facebook.com/groups/24125461308/?fref=ts>

Españoles en Edimburgo: <https://www.facebook.com/groups/225683810811975/?fref=ts>

Españoles en Liverpool: <https://www.facebook.com/groups/espanoles.en.liverpool/?fref=ts>

Alemania

Españoles en Berlín: <https://www.facebook.com/groups/espanolesenberlin/?fref=ts>

Españoles en Hamburgo: <https://www.facebook.com/espanoles.hamburgo/?fref=ts>

Españoles en Frankfurt: <https://www.facebook.com/groups/44398537575/?fref=ts>

Komunitateen orriak

Españoles en Berlín: <https://www.facebook.com/espanoles.en.berlin/?fref=ts>

Españoles en Londres: <https://www.facebook.com/EspanyolesenLondres/?fref=ts>

Españoles en el Exterior —CEXT—: <https://www.facebook.com/CiudadanosCEXT/?fref=ts>

Bristoleñak. Españoles por Bristol (UK): <https://www.facebook.com/Bristolenos/?fref=ts>

Españoles en Noruega:

<https://www.facebook.com/Espa%C3%B1oles-en-Noruega-1593862267493998/?fref=ts>

7- Zer behar duzu?

Funtsezko zein gauza eramango dituzu? Nolako klima izango duzu? Zer eros dezakezu han eta, hortaz, ez da beharrezkoa hara eramatea? Non hartuko duzu osatatu? Elektrotresnak edukiko dituzu? Autoa eramango duzu? Nola konektatu Internetera?

8- lhes egiteko plana

Azken puntua, baina ez garrantzi txikiagokoa, buelta planifikatzea da. **Gogoratu zergatik irten zinen eta zergatik bueltatu nahi duzun.** Gogoratu beti itzultzeko hegazkin bat hartzeko beste diru izan behar duzula aurreztuta.

Itzulerarako laguntza

- **Bueltan gatoz**

Talentua atzeritik itzultzea helburutzat duen proiektu bat da. Horrez gain, atzerrian dauden pertsonen itzuli ahal izateko aukerak erraztea eta, etxera itzultzen direnean, haien ahalmen profesionala eta bizi-proiektua garatu ahal izateko aukerak sortzea ere bilatzen du.

www.volvemos.org

- **Itzulerarako gida**

Enplegu eta Gizarte Segurantzako Ministerioak egindako itzulerarako gida. Bertan, itzuleraren aurreko eta ondorengo izapideei buruzko informazioa agertzen da.

<http://www.ciudadaniaexterior.empleo.gob.es/es/pdf/guia-retorno.pdf>

1.3. KANPORA ATERA AURRETIK BEHAR DEN DOKUMENTAZIOA

Irten aurretik, eta bidaiaren helburua kontuan hartuta, honako dokumentazio hau prest izatea gomendatzen dizugu:

- **NAN** edo pasaportea indarrean <http://www.dnielectronico.es/PortalDNIe/>
- **CV Itzulia**, Eraman ale batzuk, ahal dela, formatu digitalean, litekeena delako aldaketak egin behar izatea.
- **Aurkezpen- eta babes-gutunak**; pasaporte-neurriko argazkiak.
- **Lehen soldata jaso arte behar adinako funtsak edukitzea**
- **Europako osasun-txartela edo E-100 inprimakiak**
Gizarte Segurantzaren arreta- eta informazio-zentroa:
http://www.seg-social.es/Internet_1/Trabajadores/PrestacionesPension10935/Asistenciasanitaria/index.htm

- **Nazioarteko jaiotza-agiria eta familia-liburua**

Erregistro zibilean lortu ohi da. Aurkeztu familia-liburua eta horren fotokopia.

<http://www.justizia.net/jaiotza-ziurtagiria>

- **Gizarte segurantzaren eskubideak babesteko eta prestazioak esportatzeko inprimaki egokiak**

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/social-security-forms/index_es.htm

Oro har U1 inprimakiak langabezia-prestazioa kalkulatzeko kontuan izan beharreko aseguru-aldiak aitortzeko erabili ohi dira, eta U2 inprimakia langabezia-prestazioa jasotzen jarraitzeko baimena da, beste herrialde batean enplegu bila zabiltzanean.

- **Gidabaimena**

Trafiko Zuzendaritza Nagusia. Probintziako buruzagitza.

<http://www.dgt.es/es/>

- **Banku-kontu bat irekitzea**

Lan-kontratu bat edukiz gero, enpresak berak gutun bat ematen du bankuan kontu bat irekitzeko erraztasunak emateko. Lan-kontraturik eduki ezean, bankuan alokairu-kontratua aurkeztu behar da, edo, bestela, argiaren edo uraren fakturak eta abar.

Espainiako banku baten gutuna, interesduna bezero ona dela adierazten duena, eta kontuaren azken mugimenduak. Bilatu helmugako herrialdean sukurtsalak dituzten banku espainiarrak. Atzerrian bulego gehien dituzten bankuak **Santander** eta **BBVA** dira. Online bankuak ere baliagarriak izan daitezke.

Ikasleak: egiaztatu zentro batean gutxienez hiru hilabeteko matrikula egin duzula.

- **Lanbide batean aritzeko tituluak egiaztatzea**

Ikus egiaztagiriak Hezkuntza Ministerioaren web-orrian. Gobernuaren Ordezkariordeztan ere aurkez daitezke.

- **Tituluaren itzulpen ziurtatua eta ikasketa-ziurtagiriaren fotokopiak**

Espainian behar bezala inskribatutako edo baimendutako zinpeko itzulpen batekin. Estatu espainiarrak atzerrian duen edozein diplomazia- edo kontsul-ordezkaritzaren eskutik. Kanpo Arazoetako Ministerioaren webgunean, www.exteriores.gob.es «Zinpeko interpreteen zerrenda eguneratua» ageri da.

- **Kontsulatuan edo enbaxadan izena ematea**

Beste herrialde batean egoitza iraunkorra baduzu, kontsulatuko matrikula-erregistroan inskribatu behar duzu. Espainiako kontsulatu eta enbaxaden helbideak www.exteriores.gob.es webgunean daude eskuragarri.

1.4. ZURE ESKUBIDEAK

Laburpen honek Europako merkatu bakarrek eskaintzen dituen zenbait eskubide eta aukeraren berri ematea du helburu. Horieta batzuk gida honetako atal bakoitzean xehatzen dira. Ikasten ari bazara, kontsumitzailea bazara, lanean edo langabezia bazaudu... nor zaren eta zertan zabilten gorabehera, abantailak eta aukerak aurkituko dituzu beti Europako merkatu bakarrean.

Eskubide hauek guztiek ezagutu beharreko zenbait denbora-muga edo baldintza dituzte.

Hori dela eta, Zure Europa ataria kontsultatzea gomendatzen dizugu.

http://europa.eu/youreurope/citizens/index_es.htm

BAINA ADI EGON. Eskubiderik galtzen al dugu kanpora irtetean? **Zer egoeratan doaz gazteak?** Egoerak hobera egiten du beti **atzerrian**? Zer gertatzen da itzuli nahi dugunean? Askotan, mugikortasunak dakartzan onurei buruzko gehiegizko publizitatea egiten da; badira, halaber, atzerrira lan egitera joan diren edo mugikortasuna egungo egoera ekonomikoa alde batera uzteko irtenbide bakartzat jotzen duten gazteen asmo onak edo ezjakintasuna aprobetxatzen dituzten eskaintza mordoa ere.

Horregatik, gida honetan gomendatzen dizuegu *SOSGazteak, gazteen lan emigrazioa*, Euskadiko Gazteriaren Kontseiluak migratzaile gazteei elkarriketak egin ostean burututako gida.

1. EBko beste herrialde batean lana bilatzea

Europar Batasuneko (EB) herritarra izateagatik, EBko beste herrialde batean **lan egiteko eskubidea duzu, lan-baimenik gabe.**

Tratu berdina

EBko beste herrialde batean lan bila bazabiltza, bertako herritarren **eskubide berak** dituzu lana eskuratzeko (aginte publikoaren abantailak gauzatzea eta Estatuaren interes orokorrak babestea berekin dakartzaten zenbait lanposturen kasuan izan ezik), **lan-zerbitzuen laguntza** jasotzeko eta lana aurkitzea ahalbidetzen dizun **diru-laguntza eskuratzeko**.

Diru-laguntza mota batzuetan, lana eskatzen duen pertsonak tokiko lan-merkatuarekin benetako lotura ezarri izana eskatzen da.

2. EBko beste herrialde batean langabezi-prestazioa jasotzea

Langabezian bazaude, **lana aurkitzeko laguntza** eskuratu dezakezu Europar Batasuneko (EB) beste herrialde batean.

EBko beste herrialde batean lana bilatzea

Zure herrialdeko langabezia-prestazioa kobratzen ari bazara, hura jasotzen jarraitzeko baimena eska dezakezu (normalean 3 hilabetez, 6 hilabetera arte luzagarria) EBko beste herrialde batean lana bilatzen duzun bitartean.

3. Zure Lanbide Kualifikazioen onarpena lortzea

Europar Batasuneko (EB) herritarra zarenez gero, **zure lanbidea Batasuneko beste herrialde batean gauzatzeko** eskubidea duzu.

Kualifikazioen onarpena

Zure lanbidea leku aldatu zaren herrialdean araututa egon ezean, bertako herritarren baldintza berdinetan gauzatu dezakezu, onarpen-ziurtagiri ofiziala ez izan arren.

Araututa badago, aldiz, zure kualifikazioen onarpen ofiziala lortu beharko duzu herrialde horretan.

Zure lanbidea helmugako herrialdean araututa badago, baina ez, ordea, jatorriko herrialdean, zure herrialdean azken 10 urteetan 2 urtez gutxienez horretan jardun duzula frogatu beharko duzu.

4. Zergak ordaintzea

Beste herrialde batera bizitzera bazoaz, baliteke jatorriko herrialdean eta helmugako herrialdean zergak ordaindu behar izatea.

Errentaren gaineko zerga

Ulergarria da lan egiten duzun herrialdean zergak ordaindu behar izatea, bertan erdietsitako diru-sarrerengatik. Lana herrialde batean baduzu, baina beste batean bizi bazara, litekeena da bizi zaren herrialdeak lan egiten duzun herrialdean lortutako diru-sarrerengatik zergak ordainaraztea.

Zorionez, herrialde gehienek nazioarteko hitzarmenak dituzte zerga-ezarpen bikoi-tza saihesteko. Oro har, bizi zaren herrialdeko administrazio fiskalak bertan ordaindu beharreko zergak kalkulatu dituzte, beste herrialdean jada ordaindu dituzunak kenduz.

5. Gizarte Segurantzara sartzea

Europar Batasunaren barruan (EB) **herrialde bakarrean kotizatu behar duzu**, hainbat herrialdetan lan egiten baduzu ere. Oro har, kotizazioak ordaintzen dituzun herrialdean soilik jasoko dituzu gizarte-segurantzaren prestazioak.

6. Mugikorra gutxiagoren truke erabiltzea

Mugikorra EBko beste herrialderen batean erabiltzen duzunean, deitzeko, mezuak bidaltzeko zein Internetera konektatzeko, zure operadoreak muga jakin bateraino baino ezin dizu kobratu.

2017ko ekainaren 15etik aurrera «roaming» delakoa amaitu egingo da, hots, konpainiek norberaren herrialdetik at mugikorra erabiltzeagatik kobratzen duten aparteko zenbatekoa.

Hauek dira dei, mezu labur eta Internetera konektatzeagatik (datuak deskargatzea) ordaindu beharreko gehienezko **tarifa**:

	2016/04/30
Egindako deiak (minutuko)	Tarifa nazionala + 0,05 eurora arte
Jasotako deiak (minutuko)	0,0114€
Bidalitako mezu laburrak (mezuko)	Tarifa nazionala + 0,02 eurora arte
Internetera konektatzea (datuak deskargatzea, MBeko)	Tarifa nazionala + 0,05 eurora arte

7. Atzerrian osasun-laguntza jasotzea

Europako legediak Europar Batasuneko (EB) **beste herrialde batean osasun-laguntza jasotzea ahalbidetzen** dizu, bai eta gizarte-segurantzaren gastuen itzul-keta eskatzea ere.

Osasun-laguntza egonaldi laburretan

Bidaian irten baino lehen —oporretan nahiz lana edo ikasketak direla eta— Europako osasun-txartela eskatu behar diozu gizarte-segurantzari (doakoa da) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=es>.

Zure txartelarekin osasun publikora jo ahal izango duzu EBko beste herrialde batean zauden bitartean gaixotasunen bat pairatu edo istripu bat izanez gero.

Tratamendu medikoa bertakoen baldintza berberetan jasotzeko, Europako osasun-txartela erakutsi besterik ez duzu medikuarenean, haginlariarenean, ospitalean edo botikan.

Txartela ez badaramazu ere, behar duzun osasun-laguntza jasotzeko eskubidea izaten jarraituko duzu. Zenbait kasutan, zure herrialdeko gaixotasun-aseguruari eskatu ahal izango diozu gastuen itzulketa.

8. Beste herrialde batean ikastea

Europar Batasuneko (EB) herritarra izateagatik, **Europar Batasuneko beste herrialde batean ikasteko eskubidea duzu**, bertakoen baldintza berberetan.

EUROPA HELMUGA GIDA

1. Mugikortasuna Europar Batasunean

Goi-mailako hezkuntzarako sarbidea

Sarbide-arauak zeharo aldatzen dira unibertsitate eta herrialde batetik bestera. Herrialde batzuetan, baliteke tokiko hizkuntza dakizula frogatu behar izatea, hizkuntza-froga baten bitartez.

Titulu akademikoen onarpena

EBn ez dira titulu akademikoak automatikoki onartzen. EBko beste herrialde batean ikasteko, komenigarria da lehenbizi dagoeneko duzun titulazioa onartzen dizuten begiratzea, bai eta zer mailatan ere.

9. Interneten bidez erostea

Europar Batasuneko (EB) **legediak** Europan **Interneten bidez egindako erosketak babesten** ditu.

- Nahi gabeko artikuluak itzultzea eta zerbitzuak uztea
- Konponketak, aldaketak, diru-itzulketak
- Entregatu gabeko artikuluengatiko ordaina

10. Bidaiari gisa dituzun eskubideak egikaritzea

Hegazkinez, trenez, itsasontziz eta autobusez/autokarrez bidaiatzen baduzu, edo mugikortasun-behar bereziak badituzu, hainbat eskubide dituzu bidaiari gisa.

11. Ordainketak egitea, kredituak eskatzea eta inbertsioak egitea

Europako araudiak zure diruak Europar Batasunean (EB) izango **duen zirkulazioa babesten** du.

12. Zure enpresa sortu edo zabaltzea

Europar Batasuneko (EB) **edozein tokitan egin ditzakezu negozioak**.

- Merkataritza-jarduerak zeure herrialdetik
- Enpresa bat beste herrialde batean sortzea
- Zure jarduerak atzerrian zabaltzeko laguntza

13. Zure enpresa finantzatzea

Enpresari gisa, **askotariko finantzaketa-iturriak eskura** ditzakezu Europar Batasunean (EB).

14. Salgaiak erosi eta saltzea

Ia edozein motatako salgaiak saldu eta erosi ditzakezu Europar Batasuneko herrialde orotan, baldintza berezirik edo bestelako oztoporik gabe.

EB-n dituzun eskubideei buruzko laguntza edo aholkularitza nahi al duzu?

Europako Batzordeak webgune bat jarri du zure eskura, zure eskubideei buruzko aholkularitza pertsonala, eskubide horiek zuri onartzeko laguntza eta erreklamacioak aurkezteko aukera izan dezazun.

http://ec.europa.eu/eu-rights/enquiry-complaint-form/home?languageCode=es&origin=yec_living-abroad

1.5. BIZILEKU-ESKUBIDEA

Zalantza asko sortzen dira EBko beste herrialde batean ditugun bizileku-eskubideei buruz. Atal honetan, eskubide horiek laburtzen saiatuko gara. EBN edo beste herrialde jakin batean bizilekua izateko eskubideari buruzko berariazko zalantza bat baduzu, Zure Europa Atarian kontsultatzeko gomendatzen dizugu.

http://europa.eu/youreurope/citizens/index_es.htm

EBko herritarra zarenez, **nortasun-agiri nazionala edo pasaportearen indarrean izatea** da beste herrialde kide batean, **gehienez ere hiru hilabete**an, egoteko bete behar duzun **baldintza bakarra**.

EBko herrialde askotan, nahitaezkoa da beti nortasun-agiria edo pasaportearen aldean eramatea.

1. Presentzia-jakinarazpena

EBko herrialde batzuetan, agintari eskudunei **zure presentzia jakinarazteko** eskatuko dizute, herrialdera iritsi eta arrazoizko epe bat igaro baino lehen. Horrela egin ezean, zigor bat jar diezazukete (isun bat, esaterako). [Kontsultatu nola jakinarazi behar duzun](#) beste herrialde batean han zaudela.

2. Egoiliar gisa erregistratzea

Hiru hilabete igaro ondoren, tokiko agintarien aurrean egoiliar gisa erregistratzeko eska diezazuke hartu zaituen herrialdeak, han lan egiten duzula frogatzeko, eta, horrela, lurralde hartan egoteko eskubidea duzula ziurtatzen duen dokumentu bat lortzeko. Kontsultatu [nola erregistratu behar duzun egoiliar gisa](#) beste herrialde batean.

3. Ikastea

EBko beste herrialde batean ikasketak egiten ari zaren bitartean, lurralde hartan bizitzeko baldintza hauek bete behar dituzu:

- Ikastetxe aitortu batean matrikulatuta egon.
- Diru-sarrera nahikoa izan, diru-laguntzen beharrik gabe bizitzeko.
- Aseguru mediko osoa izan herrialde hartan.

4. Lan egin edo lana bilatu

EBko beste herrialde batean **sei hilabete** baino gutxiagoan **bilatzen ari bazara lana, nortasun-agiri nazionala edo pasaportea indarrean** izan behar duzu.

Sei hilabete igaro badira eta oraindik lanik aurkitu ez baduzu, agintariak **azter dezakete ea herrialdean jarraitzeko eskubiderik** duzun.

EBko beste herrialde batean lanean ibili bazara eta lana galdu baduzu, edo, autonomia izanik, jarduera horri uzten badiozu, zenbait baldintza bete behar dituzu herrialde horretan bizitzen jarraitzeko eskubideari eusteko. Zure egonaldiaren iraupe-na bi faktore hauen arabera izango da: zenbat denbora egin duzun lan herrialde horretan eta zer kontratu-mota zenuen langabezian geratu zinenean.

- **Lanean urtebete baino gutxiago** aritu bazara, herrialde horretan **beste sei hilabete**an jarraitu dezakezu, gutxienez.
- **Urtebete baino gehiago**an aritu bazara lanean eta herrialdean jarraitu nahi baduzu, **lan-eskatzaile gisa** eman behar duzu izena herrialde horretako **enplegu-zerbitzuetan**.

5. Bizileku iraunkorra

EBko beste herrialde batean, langile edo ikasle gisa **bost urte jarraian legez bizi** izan zarenean, automatikoki **eskuratzen duzu bizileku iraunkorra izateko eskubidea**. Horrek esan nahi du nahi duzun denbora guztian egon zaitezkeela herrialde horretan.

Honako hauek ez diote zure egoeraren jarraitutasunari eragiten:

- Aldi baterako kanpoan egoteak (urtean sei hilabete baino gutxiago).
- Sei hilabete baino gehiago kanpoan egoteak, nahitaezko soldadutza egiteko bada.
- Hamabi hilabete jarraian kanpoan egoteak, arrazoi garrantzitsuak direla eta (haurdunaldia, gaixotasun larria, lana, lanbide-prestakuntza edo lekualdatutako langilea izateagatik kanpoan egotea).

Herrialdetik kanpo bi urte baino gehiago egiten badituzu jarraian, **bizileku iraunkorra izateko eskubidea gal** dezakezu.

1.6. BREXITA

Herritar britainiarrek EBtik kanpora ateratzearen alde eman zuten botoa, baina oraindik ez da ezer aldatu. **Europako tratatu guztiek indarrean** jarraitzen dute, eta Europar Batasuneko **herritarrek ez dute** Erresuma Batuan **mugitzeko edo lan egiteko muga berririk**.

[Europar Batasunaren Tratatuen 50. artikulua](#)ren arabera, Erresuma Batua EBtik ateratzeko, agintari britainiarrek Kontseiluari ateratzeko asmoa dutela jakinarazi behar diote, eta Theresa May lehen ministro britainiarrak adierazi du hori 2017ko martxoaren amaieran jakinarazteko asmoa duela.

Gobernu britainiarrek Europar Batasuna uztea formalki eskatzen duenean, **negoziazio-aldi** bat hasiko da, Erresuma Batuak EBrekin izango duen harremana zehazteko.

Negoziazio-aldiak bi urte iraungo du, gutxienez, edo gehiago, seguruenik. Denbora horretan, Europako tratatu guztiek indarrean jarraituko dute, eta Europar Batasuneko **herritarrek ez dute inolako oztoporik izango Erresuma Batuan lan egiteko**.

Harreman-esparru berriak ezarriko du zer muga izango dituzten Europar Batasuneko herritarrek Erresuma Batuan mugitzeko, ikasteko eta lan egiteko. Baina ez da gauza erraza Erresuma Batuaren eta Europar Batasunaren arteko harreman-esparru berri bat negoziatzea; izan ere, esparru horrek Europar Batasunekoak izaten jarraituko luketen 27 herrialdeen oniritzia behar du. Baliteke herrialde horietako batzuek erreferenduma egin behar izatea herritarren artean, Maastrichteko Tratatuarekin gertatu zen bezala.

Gainera, **Erresuma Batua etorkizunean Europar Batasuneko kide ez izateak ez du esan nahi, ezinbestean, oztopoak egongo direnik** EBko herritarrek Erresuma Batuan **lan egin ahal izateko**. Esate baterako, EBk Islandiarekin eta Norvegiarekin duen harreman-esparrua zehazten duten arauetan, hau xedatzen da: ez dagoela inolako mugarik bi herrialde horietan lan egin, ikasi edo bidaiatu nahi duten Europar Batasuneko herritarrentzat, bi herrialde horiek Europar Esparru Ekonomiko deritzon espaziokoak baitira, Europar Batasunekoak EZ izan arren.

1.7. ZURE ESKUBIDEAK DEFENDATZEA ETA KONPONKETA LORTZEA

Zer gertatzen da Europar Batasunean (EB) zure eskubideak egikaritzeko unean arazoak izanez gero? Jarraian, **konponbide bila jo dezakezun zerbitzuetako batzuen berri** emango dizugu.

Egoera jakin batean EBk bermatzen dizkizun eskubideen berri izan nahi baduzu, jarri harremanetan «Zure Europa - Aholkularitza» zerbitzuarekin. Gai juridikoetan aditua den norbaitek erantzungo dizu astebeteko epearen barruan, eta, beharrezkoa izanez gero, zer instantziatara jo dezakezun iradokiko dizu.

<http://europa.eu/youreurope/advice>

Beste herrialde bateko herri-administrazioak EBko herritar gisa dituzun eskubideak aintzatesteko eragozpenak jartzen badizkizu, jo ezazu **Solvit** zentro batera. Solvit zentroak administrazio nazionalen zati dira eta zure kasuan bitarteko izango dira 10 asteko epearen barruan konponbide bat aurkitzeko.

http://ec.europa.eu/solvit/index_es.htm

EBko beste herrialde batean erositako produktu edo zerbitzu batekin arazoren bat izanez gero, jarri harremanetan dagokion **Kontsumitzailearen Europako Zentroarekin**. Zentroko adituek aholkularitza eta laguntza emango dizute merkataria-ekin duzun gatazka ebazteko. Adiskidetasunezko akordioa posible ez bada, zentroak beste aukera batzuk topatzen lagunduko dizu (horietako batzuk online), gatazka auzitegietara jo gabe ebaztearren.

http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/ecc-net/index_en.htm [EN]

Estatu kide batek EBko arauak betetzen ez dituela uste baduzu, salaketa egin dezakezu Europako Batzordearen aurrean. Salaketa aztertu ostean, **Europako Batzordeak** bere legedia aldatzea eska diezaioke delako herrialdeari.

http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/complaints_es.htm

EBri loturiko eta zuzenean eragiten dizun gai bati buruzko eskaera bat aurkez dezakezu Europako Parlamentuan. **Europako Parlamentuak** egoera zuzenean konpontzeko eskumenak ez dituen arren, auziari buruz ohartaraz dezake eta inplikaturak alderdiak bultzatu.

<https://petiport.secure.europarl.europa.eu/petitions/es/home>

1.8. OSASUNA

EBko herritarrek doako edo kostu murriztuko osasun-laguntza jaso dezakete bi-daiatzean gaixotzen direnean. Europako Osasun Txartelak gauzak errazten ditu alor horretan.

Europako osasun txartela (EOT)

Europako Esparru Ekonomikoan (EEE) edo Suitzan barrena bidaiatzeko asmoa baduzu, ez ahaztu Europako osasun-txartela edo ordezeko behin-behineko ziurtagiria eraman behar duzula. **Osasun-laguntza eskuratzeko bidea erraztuko dizute agiri horiek, eta laguntza hori herrialdearen legeriaren arabera eskainiko dizute** (zenbait herrialdetan guztiz doakoa da). Laguntza **doakoa ez bada** eta horrenbestez ordainketarik egin behar bada, agiri horiek bermatuko dizute etxera itzuli eta berehala **osasun-laguntzan gatatutako dirua itzuliko dizutela**.

https://sede.seg-social.gob.es/Sede_1/ServiciosenLinea/Ciudadanos/index.htm?ssUserText=232000

Bidaia-asegurua

Bidaia-aseguru bat kontratatzea komeni da, **Europar Batasuneko herrialde batzuek bakarrik ordaintzen dutelako osasun-tratamenduaren guztizko zenbatekoa**. Atzerrian gertatutako gaixotasun eta istripuek kostu osagarriak ekar ditzakete berekin bidaiari, ostatuari eta aberriratzeari dagokienez, eta bidaia-aseguru batek horiek guztiak estal ditzake.

Kreditu-txartel gehienek doako bidaia-aseguru bat daramate, banku-entitatearen arabera aldatzen diren zenbait kondizio biltzen dituen. Irten aurretik, egiaztatu zure txartelaren kondizioak.

http://europa.eu/youreurope/citizens/health/unplanned-healthcare/temporary-stays/index_es.htm

Osasuna munduan

Oro har, **EBn barrena bidaiatzeko nahitaezko txertorik ez dago**. Atzerriara bidaiatzeko asmoa baduzu, hobe duzu lehenbailehen informazioa jasotzea zure helmugako gaixotasun ohikoenen eta beharrezko txertoen inguruan.

www.who.int/ith/es/index.html [EN]

Europar barrena bidaiatzeko

Abiatu aurretik, informa zaitez bainatzeko uren kalitatearen edo aireko ozono-mailen inguruan, eta aukeratu eraman behar duzun eguzki-babesa. Erretzeko debekuari buruzko informazioa herrialdez herrialde kontsultatzeko aukera ere baduzu:

http://europa.eu/youreurope/citizens/health/index_es.htm

1.9. ZER EGIN DEZAKE EBk ZURE ALDE?

Europar Batasuna Europako 28 herrialde demokratikoren elkarrekin ekonomiko eta politikoa da, bidezko mundu seguruagoan 500 milioi herritar baino gehiagorentzako bakea, oparotasuna eta askatasuna erdiestea helburu duena.

Europako gazteentzako ezin konta ahala aukera dakartza. Atal honetan EBk eskaintzen dituen lorpen eta aukera nagusiak deskribatuko ditugu.

Zer emaitza izan ditu orain arte?

Bidaiatzeko eta salerosteko aukera, mugarik gabe; moneta bakarra, euroa, alegia; elikagaien segurtasun handiagoa; ingurumen garbiagoa; bizi-baldintza hobekuntza eskuarte txiroenetan; batasuna delinkuentzia eta terrorismoaren aurkako gatazkan; telefono-dei merkeagoak; atzerrian ikasteko hainbat aukera... eta askoz ere gauza gehiago.

EBren lana

Hori guzti hori posible izan dadin, Europar Batasuneko herrialdeek hura zuzendu eta haren legedia onartzen duten erakundeak dituzte. Hauek dira erakunde nagusiak:

- **Europako Parlamentua:** Europako herritarrak ordezkatzen ditu.
- **Europar Batasuneko Kontseilua:** gobernu nazionalak ordezkatzen ditu.
- **Europako Batzordea:** EBren interes orokorra ordezkatzen du.

Nola entzunaraz dezaket nire burua?

EB ez da perfektua. Etengabe eboluzionatu eta hobetu behar duen proiektua da.

Zure aburuz, zer egin beharko luke EBk eta zer ez? Zure iritzia emateko:

- **Jarri harremanetan ordezkari nazionalekin:** EBren politikak politika nazionalaren zati dira.
- Jarri harremanetan **eurodiputatuekin** eta **bozkatu** Europako Parlamenturako hauteskundeetan: bertan, hain zuzen, onartzen da EBren araudia. (<http://www.europarl.europa.eu/portal/en>).
- Jarri harremanetan **GKEekin** (kontsumo-elkarteak, auzo-elkarteak, ingurumenaren aldeko taldeak, etab.), EBren politiken sorreran parte hartzen baitute.
- EBri buruzko informazio gehiago aurkituko duzu webgunean <http://europa.eu/>, eta egin zure galderak telefonoz Europe Direct-en doako zenbakira hots eginez: 00 800 6 7 8 9 10 11.

1.10. AUKERAK ETA LORPENAK

1.10. A. Muga gutxiago, aukera gehiago

Ia Europar Batasun osoan barrena bidaiatzeko aukera dugu, **pasaporterik gabe eta mugan kontrolik pasatu beharrik gabe**. Beste herrialde batera joan gaitzeko gauza merkeagoak erostera, **murritzketarik gabe eta zerga osagarririk ordaindu beharrik gabe**, betiere gauza horiek norberaren erabilerarako badira. Euroa edo moneta bakarra indarrean dagoen herrialde guztietan prezioak zuzenean alderatzeko aukera ere badugu. Euroguneko herrialdeetan barrena bidaiatzea errazagoa da, dirua aldatu beharrak berekin dakartzan arazoak eta gastuak desagertu direnez geroztik. Mugarik gabeko merkatu bakarraren esparruan sortutako lehiaren eraginez, **kalitateak gora egin** du, eta prezioek, aldiz, behera. Telefono-deiak, Internetarako sarbidea eta hegazkin-bidaia merkeagoak dira gaur egun. EBren legeriak kontsumitzailea babesten du produktu akastunen edo kalitate txarrekoen aurka, produktu horiek bakoitzaren herrialdean zein beste Estatu kide batean erosi. EBk mailarik handienak dauzka, halaber, elikagaien segurtasunaren alorrean.

EBko herritarrek EBko edozein herrialdetan bizitzeko, lan egiteko, ikasteko eta erretiroa hartzeko eskubidea dute. Hamabi Estatu kide berrienetako langile-entzako aldi baterako murrizketak poliki-poliki desagertzen ari dira.

1.10. B. Atzerrian ikasteko

Dagoeneko bi milioi gaztek baino gehiagok bat egin dute Europar Batasuneko programekin, Europako beste herrialde batean ikasteko eta prestatzeko. Horri esker, **mugaz gaindiko lankidetzarako eta hezkuntza-trukerako programak, Erasmus, adibidez**, oso ezagunak dira ikasle eta ikastunen artean.

EBk ez du ikastetxeetan ikasi behar duguna erabakitzeko ahalmenik, baina titulazio akademiko eta profesionalak EBko herrialde guztietan behar bezala onartzea lortu nahi du.

1.10. C. Europa berdeagoa

Ingurumen osasuntsua izatea garrantzi handikoa da Europako herritarrentzat eta gobernuentzat. Horregatik, munduan ingurumena babesteko eta klima-aldaketaren aurka borrokatzeko abian jartzen diren **ekimenen buruan dago Europar Batasuna**. Kutsadurak ez duenez mugarik, EBko Estatu kideek baterako neurriak hartu dituzte hainbat sektoretan. Horregatik, ez da harritzekoa Europako ibai eta hondartzak garbia-go egotea, ibilgailuek gutxiago kutsatzea eta hondakinen isurketari buruzko arauak zorrotzak izatea. Dagoeneko ezinezkoa da Europako hondakin arriskutsuak herrialde pobreetan botatzea. Bestetik, EBk zenbait arau sortu ditu enpresek erabilitako produktu kimikoek herritarrei eta ingurumenari kalterik eragin ez diezaioten bermatzeko.

EBk lortu nahi du funtsezko zenbait sektore (garraioa, industria, nekazaritza eta turismoa, adibidez) garatzea, baliabide naturalak suntsitu gabe. Horri **garapen iraunkorra** deitzen zaio.

1.10. D. Euroak poltsikoan

Euroa da (€), agian, Europar Batasunaren lorpenik nabarmenena. Hogeita lau herrialdetan dago indarrean euroa, horietako 19 Europar Batasunekoak (2014), eta, horrenbestez, EBko 338.6 milioi biztanleen zati handi batek egunero erabiltzen du euroa. Eta beste batzuek ildo beretik jarraituko dute, ekonomiak horretarako prest dituztenean.

Euroa onartzen den herrialde guztietan erabil daitezke euroko moneta eta billeteak. Billeteak berdin-berdinak dira herrialde guztietan. Txanponak ez dira berdinak, ordea: alde bat bai, berdina da txanpon guztietan; bestean, aldiz, herrialde jaulkitzailearen enblema ageri da txanpon bakoitzean.

Euroa EBko herrialde hauetan dago indarrean: Alemania, Austria, Belgika, Zipre, Eslovakia, Eslovenia, Espainia, Estonia, Finlandia, Frantzia, Grezia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxenburgo, Malta, Herbehereak eta Portugal.

Gainera, Europako lau mikroestatutan akordioak daude EBrekin, euroa moneta gisa erabiltzeko: Vatikano, Monako, San Marino eta Andorra. Bestetik, Montenegrok eta Kosovok euroa hartu dute monetatzat, alde bateko erabakiz.

1.10. E. Aukera berdintasuna

Gure gizartea bidezkoagoa eta eraginkorragoa da, baldin eta gure kideak beren nazionalitatearengatik, sexuarengatik, arrazarengatik, ezintasunarengatik edo beste zenbait faktorerengatik diskriminatzen ez baditugu. Horregatik, **EBren Zuzenbi-deak diskriminazioa debekatzen du.**

EBren lehen itunak 1950eko hamarkadan egin ziren, eta itun horietan guztietan jasota dagoen arau batek argi eta garbi adierazten du **gizon eta emakumeek ordainsari bera jaso behar dutela lan bera egiteagatik.** Horrekin, EB aitzindari izan zen emakumeen eskubideen aldeko borrokan, eta gaur egun eskubide horiek EBren politika guztietan daude jasota.

1.10. F. Enplegua eta hazkundera

Urteetan zehar, Europar Batasunak gure oparotasunaren alde jardun du, merkatu bakarra eta moneta bakarra sortuz eta merkataritzarako eta mugikortasunerako beste zenbait oztopo kenduz.

Eta hori lagungarri gertatu da 2008ko munduko finantza-krisiak Europan izan dituen ondorioak arintzeko. EBko zuzendariek elkarlanean jardun dute, Europan bankuak eta bestelako finantza-erakundeak egonkortzeko eta hazkunde ekonomikoa biziberritzeko.

Gaur egungo mundu lehiakorrean, Europak lanpostu berriak eta lan-esku kualifikatua behar ditu. Ikerketak eta garapenak enplegua sorraraz dezakete. EBko zuzendariek aurreikusi dute ikerketarako gastua nabarmen handitzea, 2020rako BPGaren % 3ko helburua ezarriz. Kualifikazio berriak ere behar dira, eta guztiok ere denbora gehiago eman beharko dugu ikasten, bizi-tza osoan zehar.

EBren aurrekontuaren herena (urteko aurrekontuko 130.000 milioi euro) **eskualde pobretuetan enplegua sortzera eta inbertsioa erakartzera bideratzen da, baita langabeei eta lanbide-trebakuntzarik ez dutenei prestakuntza eskaintzera ere.**

EBren laguntzari esker, zenbait herrialdetako (Irlanda eta Espainia, esaterako) herritarrak hobeto bizi dira gaur egun orain hogeita bost urte baino. Gaur egun, EBko ekialdeko Estatu kide berriak dira hazkunde handienak lortzen ari direnak.

1.10. G. Askatasuna, segurtasuna eta justizia guztiontzat

Nazioarteko terrorismoaren eta delinkuentziaren aurka borrokatzeko, Europar Batasuneko herrialdeek zenbait neurri hartu dituzte **polizia-indarren, aduana-administrazioen, immigrazio-zerbitzuen eta justizia-auzitegien artean erabateko lankidetzara ahalbidetzeko.**

Besteak beste, **Europako atxilotze-agindua sortu dute**, atxilotutako ustezko delitugileak atxilotetaren herrialdetik haien bila dabilen herrialdearen esku uzteko bidea errazteko, jarraian azken herrialde horretan galdeketa egiteko edo epaitzeko. Gainera, EBko herrialdeek asilo-politikak koordinatzen dituzte eta kontrolak zorrotzen, EBren kanpo-mugetan.

EBko herritarrek Estatu kide guztietan askatasunez bizitzeko eskubidea dutenez, Estatu kide guztietan **justizia eskuratzeko berdintasuna** izan behar dute. Gobernuak ahailekin egin behar dituzte EBren arauak herrialde guztietan era berean ezar daitezkeen eta herrialde baten auzitegian emandako epaiak beste herrialde batean betearazteko aukera izan dadin. EBk asko egin du ezkontzarekin, banantzearekin, dibortzioarekin eta adingabeen zaintzarekin zerikusia duten mugaz gaindiko arazo juridikoen konponbidea errazteko, baita beste zenbait auzi zibilen konponbidea errazteko ere.

1.10. H. Toki bat Europar Batasunean

Orain 50 urte baino gehiago sei kide fundatzaileek sortu zuten zuzenean geroztik, EBrekiko atxikimenduak bata bestearen segidan etorri dira, etengabe. 2004tik 2007ra bitarte, EB 15 kide izatetik 27 kide izatera igaro zen, eta horrek kontinentea batu egin zuen, gerra hotzaren ondorioz 45 urtez zatituta egon ondoren.

Europako edozein herrialdek dauka atxikitzeko aukera, baldin eta zuzenbideko Estatua, giza eskubideak eta gutxiengoaren babesa bermatzen dituen demokrazia egonkorra baldin bada. Halaber, merkatu-ekonomia eraginkorra eduki behar du, baita EBren legeria aplikatzeko gauza den administrazio publikoa ere.

Kroazia izan da Europar Batasunean sartu den azken herrialdea, 2013ko uztailean. Macedonia, Montenegro, Serbia, Albania eta Turkia dira herrialde hautagaiak une honetan. EBk herrialde hautagaien laguntza ekonomikoa eta praktikoa eskaintzen die, atxikimendurako prestatzen laguntzeko.

Batasun horretatik ere atera daiteke, eta 2017an Erresuma Batua Europar Batasunetik ateratzen (Brexit) hastea espero da.

1.10 I. Kontinente oso bat

1952: Alemania, Belgika, Frantzia, Italia, Luxenburgo, Herbehereak 1973: Danimar-
ka, Irlanda, Erresuma Batua

1981: Grezia

1986: Espainia, Portugal

1995: Austria, Finlandia, Suedia

2004: Zipre, Eslovakia, Eslovenia, Estonia, Hungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polo-
nia, Txekiar Errepublikak

2007: Bulgaria, Errumania

2013: Kroazia